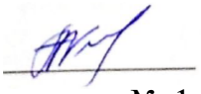
Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«**ЗАТВЕРДЖУЮ**»
Завідувач кафедри

Ганна СЛОЗАНСЬКА
Протокол № 1 від 01 вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логоритміка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 016 Спеціальна освіта
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма Логопедія
(найменування освітньої програми)

Мова навчання українська

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Логопедичний масаж» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Логопедія» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Розробник:
ЦЕГЕЛЬНИК Тетяна – доктор філософії, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

1. **Опис навчальної дисципліни**

1	Освітня програма	Логопедія.	
2	Спеціальність	016 Спеціальна освіта	
3	Галузь знань	01Освіта/Педагогіка	
4	Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
5	Форма навчання	денна/дуальна	заочна
6	Статус дисципліни	Вибіркова	
7	Мова навчання	Українська	
8	Курс	4	
9	Семестр	8	
10	Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити	
11	Загальна кількість годин	120	
12	Кількість змістових модулів	2	
13	Аудиторні заняття (год.)	48	30
14	Лекції (год.)	24	10
15	Практичні заняття (год.)	24	10
17	Самостійна робота студента (год.)	72	100
18	Вид ІНДЗ	реферат	
19	Форма підсумкового контролю	ЗАЛІК	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 40 % до 60%;
для заочної форми навчання – 17% до 83%.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу «Логоритміка» є ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з особливостями рухової сфери у дітей з тяжкими порушеннями мовлення та формування теоретичних знань та професійних практичних навичок, що необхідні для ефективного використання основних методів, прийомів та засобів логопедичної ритміки у роботі з дітьми з різними порушеннями мовлення.

Основними завданнями вивчення курсу «Логоритміка» є:

- забезпечити знаннями про зміст і структуру логопедичної ритміки;
- розкрити основи комплексної психолого-педагогічної роботи і медичних заходів щодо корекції мовленнєвих порушень засобами логоритміки;
- ознайомити з методикою обстеження психомоторної та сенсорної функції осіб з порушеннями мовлення;

- розглянути зі здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти основні напрями корекційної роботи, особливості проведення логоритмічних занять в залежності від мовленнєвих порушень, навчити розробляти програми, індивідуальні та групові заняття;
- формувати творчий підхід у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до власної праці, навчити аналізувати, адаптовувати та впроваджувати нові методи логопедичної роботи;
- сформувати у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти необхідні уявлення про своєрідність і специфіку поєднання музики, ритму і рухів з метою корекції, а також використання музично-ритмічних знань для виховання і всебічного розвитку особистості.

3. Компетентності та результати навчання

Вивчення дисципліни передбачає формування у здобувачів таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностикоконсультативної, дослідницької та культурнопросвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:
ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 8. Здатність працювати в команді.
Фахові компетентності:
СК 3. Здатність застосовувати психологопедагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
СК 8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.
СК 19. Здатність обґрунтовано добирати та застосовувати логопедичні технології для корекції мовленнєвого розвитку осіб з різними психофізичними порушеннями з урахуванням соціального і педагогічного контексту.

3. Результати навчання

Вивчення курсу «Логоритміка» забезпечує досягнення здобувачами таких очікуваних результатів навчання:
1. Знати:
- основні поняття категоріального апарату, принципи, завдання і методи логоритмічної роботи при порушеннях мовлення;

- історичні аспекти її становлення;
- основні показники розвитку моторної і мовленнєвої діяльності при різних мовленнєвих порушеннях;
- психолого-педагогічну характеристику осіб з порушеннями мовлення;
- основні напрями в системі профілактичних заходів і методиці діагностичної і корекційної логоритмічної роботи при порушеннях моторики і мовлення.

2. Вміти:

- виявляти особливості моторних і мовленнєвих функцій, диференціювати їх від нормативного розвитку;
- визначати рівень мовленнєвого і моторного розвитку;
- використовувати різні методи та прийоми навчання та виховання в процесі проведення логоритмічних занять, виходячи з пізнавальних можливостей та перспектив розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями;
- здійснювати специфічний та індивідуальний підхід до дітей з порушеннями мовлення на основі знань про структуру їх порушення, умов виховання, здібностей, мотивації;
- визначати та удосконалювати форми та зміст корекційно-педагогічного та логопедичного процесу, спрямованого на подолання порушень мовленнєвої діяльності у дітей дошкільного віку.

Вивчення навчальної дисципліни «Логоритміка» забезпечує досягнення здобувачами таких **програмних результатів навчання (ПРН):**

ПРН 3. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

ПРН 4. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

ПРН 5. Застосовувати для розв’язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

ПРН 7. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

ПРН 11. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо),

реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальні дисципліни «Логопедія», «Логодидактика», «Неврологічні основи логопедії» є пререквізитами до освітнього компоненту «Логоритміка».

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи логопедичної ритміки.

Тема 1. Сутність логопедичної ритміки. Історичні аспекти музичноритмічного логопедичного виховання.

Основні поняття «логопедичної ритміки». Об'єкт, предмет та завдання логопедичної ритміки. Особливості логопедичної ритміки. Психофізіологічні механізми взаємодії рухів та мовлення. Суть та особливості музично-ритмічного впливу на дітей дошкільного віку. Основні завдання музично-ритмічного та логоритмічного виховання дітей. Історичний огляд розвитку логопедичної ритміки.

Тема 2. Зміст та структура логоритмічної роботи.

Види діяльності на логоритмічному занятті: музично-ритмічна, танцювальна, ігрова діяльність. Основні методи логопедичної ритміки: словесні, наочні та практичні. Особливості впровадження здоров'язбережувальних та коригувальних технологій у логоритміці.

Тема 3. Засоби логопедичної ритміки.

Основні музично-рухові засоби логопедичної ритміки в корекційній роботі з дітьми дошкільного віку. Основні рухово-мовленнєві засоби логопедичної ритміки в корекційній роботі з дітьми дошкільного віку, які мають мовленнєві порушення. Особливості використання засобів логопедичної ритміки в корекційній роботі вчителя-логопеда.

Тема 4. Заняття з логопедичної ритміки.

Логоритмічне заняття: структурні елементи, основні принципи заняття. Необхідність та особливості діагностування для проведення логоритмічного заняття. Завдання для використання на логоритмічних заняттях (вправи пальчикової, артикуляційної, дихальної гімнастики; релаксаційні вправи та ігри; танцювально-ігрова гімнастика та ін.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Логоритміка в системі комплексної роботи з подолання мовленнєвих порушень.

Тема 5. Обстеження психомоторних і сенсорних функцій у осіб із порушеннями мовлення.

Методика дослідження психомоторної функції. Методика дослідження сенсорної функції

Тема 6. Логопедична ритміка в системі роботи із дітьми з ФФНМ та порушеннями голосу.

Порушення моторної, емоційно-вольової сфери і неконтрольованої поведінки в осіб з дислалією, дизартрією та порушенням голосу. Особливості використання логоритмічних музично ритмічних засобів під час усунення дислалії, дизартрії та порушення голосу.

Тема 7. Логопедична ритміка в системі комплексної психологопедагогічної роботи та медичні заходи при подоланні темпо-ритмічних порушень.

Порушення моторної, емоційновольової сфери і довільної поведінки у дітей із заїканням дошкільного, молодшого та середнього шкільного віку. Порушення моторної, емоційновольової сфери і довільної поведінки у підлітків і дорослих із заїканням. Зміст заняття з логопедичної ритміки з особами із заїканням. Вплив логоритмічного заняття на осіб із заїканням в залежності від етапу корекційної роботи.

Тема 8. Логопедична ритміка в системі роботи з дітьми із ЗНМ.

Порушення рухової, сенсорної, емоційно-вольової сфери і довільної поведінки у дітей із ЗНМ. Поетапне використання логоритмічних засобів у процесі логопедичної роботи з дітьми із ЗНМ.

Тема 9. Логопедична ритміка в системі роботи із особами з афазією.

Спів у логопедичній роботі із із особами з афазією з метою активізації спонтанного відновлення мовлення на початковій стадії розгальмування пригнічених мовленнєвих функціях.

Слухання музики для розвитку (виховання слухової уваги із наступним залученням уваги і мовлення. Вправи на звільнення м’язового тонусу, координацію рухів, гальмування, орієнтацію в просторі, матеріалізацію і т.д.

Виховання цілеспрямованих ізольованих рухів і серії рухів.

Виховання просодичних компонентів мовлення осіб з афазією. Ритм, як початкова емоційна основа мовлення і ланцюжок, я кий пов’язує пантомімічний зміст і виразність мовлення значення індивідуальних ритмічних занять у роботі із особами з афазією

5.2.Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	кількість годин															
	денна форма					заочна форма					дуальна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота		лекції		семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота
												ЗВО	*Р*	*Р*	*ЗВО*	*Р*
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи логопедичної ритміки																
Тема 1. Сутність логопедичної ритміки. Історичні аспекти музичноритмічного логопедичного виховання.	13	4	2	-	7	12	1	1	-	10	13	4	2	-		7
Тема 2. Зміст та структура логоритмічної роботи	13	2	2	-	7	12	1	1	-	10	13	4	2	-		7
Тема 3. Засоби логопедичної ритміки	11	4	2	-	7	12	1	1	-	10	11	2	2	-		7
Тема 4. Заняття з логопедичної ритміки	13	2	4	-	7	12	1	1	-	10	13	2	4	-		7
Разом за змістовим модулем	50	12	10	-	28	48	4	4	-	40	50	12	10	-		28
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Логоритміка в системі комплексної роботи з подолання мовленнєвих порушень																
Тема 5. Обстеження психомоторних і сенсорних функцій у осіб із порушеннями мовлення	13	2	4	-	7	14	2	2	-	10	13	2	4	-		7
Тема 6. Логопедична ритміка в системі роботи із дітьми з ФФНМ та порушеннями голосу.	15	4	4	-	7	12	1	1	-	10	15	4	4	-		7
Тема 7. Логопедична ритміка в системі комплексної психологопедагогічної роботи та медичні заходи при подоланні темпо-ритмічних порушень.	11	2	2	-	7	12	1	1	-	10	11	2	2	-		7
Тема 8. Логопедична ритміка в системі роботи з дітьми із ЗНМ.	11	2	2	-	7	12	1	1	-	10	11	2	2	-		7
Тема 9. Логопедична ритміка в системі роботи із особами з афазією.	11	2	2	-	7	12	1	1	-	10	11	2	2	-		7
Разом за змістовим модулем	61	12	14		35	62	6	6	-	50	61	12	14			35
ІНДЗ	**9**				**9**	**10**			-	**10**	**9**				**9**	
Всього годин	120	24	24	-	72	120	10	10	-	100	120	24	24	-	9	72

5.3. Теми лекцій

№ теми	Назва теми	кількість годин			
		денна форма	заочна форма	дуальна форма	
				ЗВО	*Р*
1	Тема 1. Сутність логопедичної ритміки. Історичні аспекти музичноритмічного логопедичного виховання.	4	1	4	-
2	Тема 2. Зміст та структура логоритмічної роботи	4	1	4	-
3	Тема 3. Засоби логопедичної ритміки	2	1	2	-
4	Тема 4. Заняття з логопедичної ритміки	2	1	2	-
5	Тема 5. Обстеження психомоторних і сенсорних функцій у осіб із порушеннями мовлення	2	2	2	-
6	Тема 6. Логопедична ритміка в системі роботи із дітьми з ФФНМ та порушеннями голосу.	4	1	4	-
7	Тема 7. Логопедична ритміка в системі комплексної психологопедагогічної роботи та медичні заходи при подоланні темпо-ритмічних порушень.	2	1	2	-
8	Тема 8. Логопедична ритміка в системі роботи з дітьми із ЗНМ.	2	1	2	-
9	Тема 9. Логопедична ритміка в системі роботи із особами з афазією.	2	1	2	-
	Всього годин	24	10	24	-

5.4. Теми семінарських занять

№ теми	Назва теми	кількість годин			
		денна форма	заочна форма	дуальна форма	
				ЗВО	*Р*
1	Тема 1. Сутність логопедичної ритміки. Історичні аспекти музичноритмічного логопедичного виховання.	2	1	-	2
2	Тема 2. Зміст та структура логоритмічної роботи	2	1	-	2
3	Тема 3. Засоби логопедичної ритміки	2	1	-	2
4	Тема 4. Заняття з логопедичної ритміки	4	1	-	4
5	Тема 5. Обстеження психомоторних і сенсорних функцій у осіб із порушеннями мовлення	4	2	-	4
6	Тема 6. Логопедична ритміка в системі роботи із дітьми з ФФНМ та порушеннями голосу.	4	1	-	4
7	Тема 7. Логопедична ритміка в системі комплексної психологопедагогічної роботи та медичні заходи при подоланні темпо-ритмічних порушень.	2	1	-	2
8	Тема 8. Логопедична ритміка в системі роботи з дітьми із ЗНМ.	2	1	-	2
9	Тема 9. Логопедична ритміка в системі роботи із особами з афазією.	2	1	-	2
	Всього годин	24	10	-	24

5.5. Теми практичних занять

-

5.6. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин			
			денна форма	заочна форма	дуальна форма	
					ЗВО	*Р*
1	1	С/р 1. Підготуйте 3 анотації до статей стосовно історії розвитку логопедичної ритміки.	7	10	-	7
2	2	С/р 2. Охарактеризуйте заємозв'язок музичного керівника, логопеда і вихователя в організації логоритміки з дітьми з мовленнєвими порушеннями.	7	10	-	7
3	3	С/р 3. Описати особливості використання логоритмічних та музично-ритмічних засобів в логокорекційній роботі	7	10	-	7
4	4	С/р 4. Розробіть поради педагогам щодо використання логоритмічних занять.	7	10	-	7
5	5	С/р 5. Підберіть методики для діагностики психомоторного розвитку дітей.	7	10	-	7
6	6	С/р 6. Скласти конспект логоритмічного заняття для дітей із ФФНМ та порушеннями голосу.	7	10	-	7
7	7	С/р 7. Скласти конспект логоритмічного заняття для дітей із темпо-ритмічними порушеннями.	7	10	-	7
8	8	С/р 8. Скласти конспект логоритмічного заняття для дітей із ЗНМ.	7	10	-	7
9	9	С/р 9. Скласти конспект логоритмічного заняття для дітей із афазією.	7	10	-	7
		ІНДЗ	9	10	9	-
		Всього годин	72	100	9	63
					72	

5.7. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Підготувати проєкт у вигляді презентації на одну із запропонованих тем, обсягом 10–15 слайдів. Структура презентації є довільною, проте може містити такі компоненти: план, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури). Вітається використання відеофрагментів, фото та інших матеріалів.

1. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми з ФФНМ та із дітьми порушеннями голосу.
2. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми з ФФНМ та із дітьми з темпо-ритмічними порушенями.
3. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми з ФФНМ та із дітьми із ЗНМ.
4. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми з ФФНМ та із особами з афазією.
5. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми з темпо-ритмічними порушенями та із дітьми з порушеннями голосу.
6. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми з темпо-ритмічними порушенями та із дітьми із ЗНМ.

7. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми з темпо-ритмічними порушенями та із особами з афазією.
8. Порівняти особливості організації логопедичної ритміки в системі роботи із дітьми із ЗНМ та із особами з афазією.

6.Форми та методи навчання

Форми навчання: лекції (традиційні, проблемні, інтерактивні); практичні заняття; консультації (індивідуальні та групові); самостійна робота здобувачів освіти; індивідуальні навчально-дослідні завдання; дистанційне навчання із застосуванням електронних освітніх платформ; виконання та захист проєктів, презентацій; науково-дослідна робота студентів.

Методи навчання: словесні методи: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, наочні методи: демонстрація, ілюстрація, використання мультимедійних презентацій, відеоматеріалів; практичні методи: виконання вправ, практичних робіт, розв'язування ситуаційних завдань; проблемно-пошукові методи: проблемний виклад, евристична бесіда, дослідницький метод; інтерактивні методи: мозковий штурм, робота в малих групах, інформаційно- комунікаційні методи із застосуванням цифрових технологій та онлайнресурсів.

Для **«Логоритміки»** особливо важливо підкреслити не лише комунікацію й командну роботу, а й **креативність, емоційну чутливість, здатність до імпровізації, адаптивність, саморегуляцію та взаємодію з дітьми з мовленнєвими порушеннями**.

Вивчення навчальної дисципліни «Логоритміка» сприяє формуванню м’яких навичок (soft skills), необхідних майбутньому фахівцеві спеціальної освіти для ефективної організації корекційно-розвиткової роботи з особами з мовленнєвими порушеннями, налагодження позитивної взаємодії з ними та співпраці з іншими учасниками освітнього процесу.

Застосування словесних методів (пояснення, розповідь, бесіда, дискусія) сприяє розвитку професійної комунікації, уміння чітко й доступно формулювати інструкції, пояснювати правила виконання логоритмічних вправ, аргументувати вибір методів, прийомів і засобів логоритмічного впливу. Обговорення професійних ситуацій розвиває здатність висловлювати власну позицію, слухати інших, аргументувати рішення та конструктивно сприймати зворотний зв’язок.

Наочні методи (демонстрація рухів і вправ, ілюстрація, мультимедійні презентації, аудіо- та відеоматеріали) сприяють розвитку спостережливості, концентрації та переключення уваги, здатності аналізувати й відтворювати рухові, ритмічні та мовленнєві зразки. Спостереження за виконанням логоритмічних вправ формує вміння помічати індивідуальні особливості виконання завдань та відповідно коригувати власні професійні дії.

Практичні методи (виконання ритмічних, рухових, мовленнєво-рухових, дихальних, артикуляційних вправ, вправ із музичним супроводом, моделювання фрагментів логоритмічних занять) сприяють розвитку організованості, самостійності, відповідальності, самоконтролю та впевненості у власних професійних діях. Практична діяльність формує здатність координувати мовлення і

рух, контролювати темп, ритм та динаміку виконання вправ, керувати власним емоційним станом.

Проблемно-пошукові методи (проблемний виклад, евристична бесіда, аналіз і розв'язування професійних ситуацій) забезпечують розвиток критичного й аналітичного мислення, гнучкості та здатності приймати обґрунтовані професійні рішення. Здобувачі навчаються добирати та модифікувати логоритмічні вправи відповідно до віку, індивідуальних можливостей, мовленнєвих і психомоторних особливостей осіб, з якими здійснюється корекційно-розвиткова робота.

Інтерактивні методи (робота в парах і малих групах, мозковий штурм, моделювання логоритмічних занять, творчі та ігрові завдання) сприяють розвитку командної роботи, лідерських якостей, партнерської взаємодії, взаємоповаги та здатності координувати власні дії з діями інших. Виконання групових ритмічних і рухових завдань розвиває відчуття партнерства, уміння працювати на спільний результат, брати на себе різні ролі та відповідальність за виконання поставлених завдань.

Особливого значення під час вивчення логоритміки набуває розвиток **креативності та здатності до імпровізації**. Самостійне створення рухових композицій, мовленнєво-ритмічних вправ, ігор і фрагментів логоритмічних занять формує творче мислення, ініціативність, здатність генерувати нові ідеї та швидко адаптувати професійні дії відповідно до конкретної ситуації.

Практична спрямованість дисципліни сприяє також розвитку **емоційного інтелекту, емпатійності, терплячості й тактовності**. Здобувачі навчаються розпізнавати емоційні реакції учасників занять, створювати позитивну емоційну атмосферу, підтримувати мотивацію до виконання вправ та враховувати індивідуальний темп і можливості кожної особи.

Самостійна робота, що передбачає добір музичного та мовленнєвого матеріалу, розроблення комплексів вправ, логоритмічних ігор і фрагментів занять, сприяє розвитку самоорганізації, відповідальності, ініціативності, креативності, навичок планування власної діяльності та готовності до професійного саморозвитку.

Таким чином, вивчення навчальної дисципліни «Логоритміка» сприяє формуванню таких м'яких навичок здобувачів, як **професійна комунікація, командна взаємодія, креативність, здатність до імпровізації, критичне та гнучке мислення, адаптивність, емоційний інтелект, емпатійність, самоконтроль і саморегуляція, відповідальність, ініціативність, уміння приймати професійні рішення та здатність до професійного саморозвитку**.

6. **Форми контролю**

У процесі вивчення дисципліни «Логоритміка» використовуються такі форми контролю:

– поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на семінарських та практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;

Підсумкова оцінка «зараховано» (60 балів і більше), «не зараховано» (менше 60 балів) з відповідною кількістю балів виставляється на останньому занятті.

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

За роботу на семінарському (практичному) занятті студент може отримати максимум 9 **балів.**

9 балів: студент дає повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь, розкриває і науково обґрунтовує теоретичні положення, виявляє уміння аналізувати, порівнювати, виділяти головне, висловлює власні судження та особисте ставлення; відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим підходом.

6-8 бали: студент з похибками демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність у проблемних питань семінару, допускає помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

3-5 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу семінарського (практичного) заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної термінології, не вміє висловлюватися логічно.

1-2 бали: студент не володіє знаннями з семінарського заняття, відповідь неправильна.

0 балів: відповідь на питання відсутня.

Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко вол одіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Експрес-контроль:

2 бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.

1 бал отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів:

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна оцінка – 19 балів.

1. Обґрунтування актуальності проблеми (2 бали).

2. Повнота у розкритті теми (3 бали).
3. Оригінальність і доказовість суджень (6 балів).
4. Структурованість викладу матеріалу (6 балів).
5. Дотримання вимог щодо технічного оформлення (2 бали).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

<table>
<tr><td colspan="9">МОДУЛЬ І
(поточне тестування та самостійна робота)</td><td>І
Н
Д
З</td><td>С
У
М
А</td></tr>
<tr><td colspan="4">Змістовий модуль 1</td><td colspan="5">Змістовий модуль 2</td><td rowspan="3">19</td><td rowspan="3">100</td></tr>
<tr><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т3</td><td>Т4</td><td>Т5</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td>Т9</td></tr>
<tr><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td></tr>
</table>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку	
90 – 100	**A**	зараховано	Здобувач першого (баклаврського) рівня вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповідь.
85-89	**B**	зараховано	Здобувач першого (баклаврського) рівня вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
74-84	**C**		Здобувач першого (баклаврського) рівня вищої освіти самостійно вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

65-74	**D**	зараховано	Здобувач першого (баклаврського) рівня вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Здобувач першого (баклаврського) рівня вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивну рівні
60-64	**E**		
35-59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач першого (баклаврського) рівня вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять значну частину навчального матеріалу
0-34	**F**	не зараховано задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач першого (баклаврського) рівня вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. У випадку виникнення конфліктних ситуацій, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим.

Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, дуальна форма здобуття освіти, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу.

10. Політика використання ШІ в межах навчальної дисципліни

Використання ШІ під час вивчення навчальної дисципліни заборонено.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проектор – демонстрація презентацій.

9. Рекомендована література

1. Анатомія та фізіологія з патологією / за ред.. Я.І.Федонюка, Л.С. Білика, Н.Х. Микули. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 680 с.
2. Боряк О.В. Корекція просодичної сторони мовлення дітей старшого дошкільного віку з дизартрією засобами логопедичної ритміки: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.03. НПУ ім. М.П.Драгоманова. Київ, 2012. 20 с.
3. Крутій К.Л. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Навчальний посібник. Запоріжжя: ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2005, 208с.
4. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник / за ред. М. К. Шеремет. Київ: Книга-плюс, 2019. 496 с.
5. Бєлая А.Й. Подолання нерізко вираженого загального недорозвитку мовлення у молодших школярів (Методичні рекомендації для вчителів –логопедів). Хмельницький: ТУП, 2001. 100 с.
6. Заняття з логоритміки в групах для дітей із заїкуванням. Методичні рекомендації / під ред. А.В. Щолохової, Р.А. Юрової. Київ: НМЦСО, 2000. 129 с.
7. Логопедія: підручник / За ред М.К. Шеремет. Вид. 4-те, перер. та доповн. Київ: Видавничий дім "Слово", 2017. 856 с.
8. Тарасун В.В. Логодидактика. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ: Видавництво Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, 2004.348 с.
9. Ярмула, К. О. Логоритміка на музичних заняттях. *Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції.* Полтава. 2019. С.204-206.

Інформаційні ресурси

1. Логопеди України – https://logoped.ua/ua/blog/category/logopediya-dlya-ditey/shcho-take-logopedichniy-masazh
2. Клуб професійних логопедів – http://logopedu.com.ua/

14. Перелік рекомендованих ресурсів з неформальної та/або інформальної освіти, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту

немає

15. Комунікація та етика взаємодії

Комунікація між викладачем і здобувачами освіти здійснюється під час занять, консультацій, через систему дистанційного навчання. Консультації проводяться згідно з графіком або за попередньою домовленістю. У разі відсутності на занятті з поважних причин здобувач освіти повинен повідомити викладача та відпрацювати пропущений матеріал у встановленому порядку. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності та професійної етики. Під час спілкування очікуються коректність, відповідальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників освітнього процесу.